

DİSTOPYANIN DİJİTAL FİLM AFİŞLERİNE YANSIMALARI

İlker ÖZCAN

İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye

ilkerozcan22@istanbularel.edu.tr

ÖZET

Sinema, sanat, psikoloji, sosyoloji gibi pek çok disiplin ile ilişki içindedir. Yedinci sanat olarak da bilinen sinemanın, sanat ile kurduğu ilişki pek çok yönden ele alınabilir. Özellikle sinematografisi, hikâyesi gibi pek çok parametrenin yanı sıra auteur yönetmen olarak da tanımlanan yaratıcı yönetmenlerin kendilerine has üsluplarıyla da sanatsal ve sıradışı bir alan olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Hem izleyiciler hem de üreticiler açısından büyük deneyimler vadeden sinema, her daim kendini tanıtmaya ihtiyacı duymuştur. Bu anlamda afiş tasarımları herhangi bir filmin gösterime girmeden önce kitlelere tanıtımında önemli yere sahiptir. Film afişleri incelendiğinde, bu ürünler üzerinde; filmin konusunu, vermek istediği mesajı ve künyesi gibi pek çok detayı okumak mümkündür. Bir filmin; bilim kurgu, romantik veya komedi gibi hangi türe ait olduğu afişlerden okunabilmektedir. Nitekim afişler, sanatçı ve/veya tasarımcılar tarafından desen ve grafik tasarım unsurları göz önüne alınarak üretilebilmektedir. Ancak yıllar içerisinde gelişen teknoloji, bu açıdan da büyük bir değişim yaratmıştır. Bu bağlamda günümüzde üretilen film afişlerinin de büyük bir kısmı dijital teknolojinin sunduğu avantajlardan faydalanarak bilgisayar ve yazılım destekli ortamlarda üretilebilmektedir.

Bu bağlamda bu çalışmada yargısal/seçmece yöntem ile 2015-2022 yılları arasında vizyona giren on (10) distopik kurguya sahip filmlerde, işlenen temanın dijital afiş tasarımlarına nasıl yansıtıldığı grafik tasarım ilkeleri göz önüne alınarak değerlendirilecektir. Bu kapsamda çalışmanın varsayımı “Distopik kurguya sahip filmlerin temaları ile onlar için üretilen dijital film afişleri arasında anlamlı bir ilişki vardır” yönündedir. Bu noktadan hareketle gerçekleştirilen çalışmanın, gelecekte yapılacak benzer çalışmalara kılavuzluk etmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım, Sinema, Film Afişleri, Görsel Tasarım, Distopya

REFLECTIONS OF DISTOPIA ON DIGITAL MOVIE POSTERS

İlker ÖZCAN

Istanbul Arel University, Türkiye

ilkerozcan22@istanbularel.edu.tr

ABSTRACT

It is in relation with many disciplines such as cinema, art, psychology, marriage. As the seventh art, the relationship that cinema knows and establishes with art can be handled in many ways. In addition to many parameters such as cinematography and story in particular, it comfortably accommodates that creative directors, who are also defined as auteur residence, are a distributor and extraordinary space with their unique styles.

Promising great experiences for both viewers and producers, cinema has always felt the need to introduce itself. In this sense, poster designs have an important place in the promotion of any movie to the masses before it is released. When the movie posters are examined, on these products; It is possible to read many details such as the subject of the film, the message it wants to give and its tagline. of a movie; It can be read from the posters which genre it belongs to, such as science fiction, romance or comedy. As a matter of fact, posters can be produced by artists and/or designers by considering pattern and graphic design elements. However, the technology that has developed over the years has created a great change in this respect. In this context, most of the movie posters produced today can be produced in computer and software supported environments by taking advantage of the advantages offered by digital technology.

In this context, in this study, it will be evaluated by considering graphic design principles how the theme is reflected in digital poster designs in ten (10) dystopian fiction films that were released between 2015-2022 with the judgmental/elective method. In this context, the assumption of the study is that "There is a meaningful relationship between the themes of movies with dystopian fiction and the digital movie posters produced for them". It is thought that the study carried out from this point of view will contribute to guide similar studies to be done in the future.

Keywords: *Graphic Design, Cinema, Movie Posters, Visual Design, Dystopia*

1. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

1.1. Araştırmanın Amaç ve Önemi

Sinemanın ürettiği türlerden biri olarak geçmişten günümüze teknolojik ilerlemelere bağlı olarak gelişim gösteren distopik filmler, kötümser bir anlatıya sahip olması nedeniyle günümüzde pek çok filmin de teması haline gelmiştir. Bahse konu kötümser hislerin henüz filmlerin gösterime girmeden önce izleyicide/okuyucuda yaratılması açısından bu tür içeriklere sahip afişler de distopik olarak tasarlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın, hipotezi “Distopik kurguya sahip filmlerin temaları ile onlar için üretilen dijital film afişleri arasında anlamlı bir ilişki vardır” yönündedir. Bu kapsamda çalışmanın alan yazına ve bu alanda üretim yapan yapımcı şirketleri ile tasarımcılara kaynak olacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Yöntemi, Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni sinema için üretilen film afişleridir. Ancak evrenin genişliği göz önüne alındığında, çalışmanın örneklemini distopya türüne ait filmler ve bu filmler için üretilen afiş tasarımları olarak belirlenmiştir. Araştırma bu bağlamda 2015- 2022 yılları arasında araştırmacı tarafından yargısal/seçmece yöntem ile belirlenmiş on (10) distopik türe ait film ve bu filmlere ait afiş tasarımları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada film içeriğinde kullanılan kötümser hislerin grafik tasarım ilkeleri göz önüne alınarak afiş tasarımlarına nasıl ve ne şekilde yansıtıldığı ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

1.3. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

- 1- Araştırmada, kötümser kurgu ile karşımıza çıkan distopik film ve bu filmlere ait afiş tasarımları incelenecektir.
- 2- Bu bağlamda çalışmadaki örneklem, 2015-2022 yılları arasında vizyona giren distopik film ve bu filmlere ait on (10) afiş tasarımı ile sınırlandırılmıştır.
- 3- Çalışmanın sosyal bilimler alanında gerçekleştirilmesi ve alanın deneysel bir alt yapıya oturmaması dolayısıyla söz konusu sınırlılık bu çalışma için de geçerlidir.

KAYNAKLAR

Kitaplar

Ülger, E. (2018). “Distopya Hayal ile Gerçek Arasında”, İstanbul: AYA Kitap.

Kumar, K. (2006). “Modern Zamanlarda Ütopya ve Karşı Ütopya”, İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Tezler

Kurtyılmaz, D. (2014) “Ütopyalar ve Karşı-ütopyalar bağlamında modern felsefi düşünce ve eleştirisi”, Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi SBE.

Kavas, F. (2019) “Çağdaş Sanatta ütopya ve distopya”, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi SBE.

Altuntaş, M.G. (2021) “Distopya ve Özel Alan”, Yüksek Lisans Tezi. Çankaya Üniversitesi SBE.